

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ privind gospodărirea localităților urbane și rurale

În temeiul art.107 din Constituție și art.1 pct.IV, poz.1 din Legea nr.751/2001 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță:

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art.1. – (1) Prezenta ordonanță stabilește obligațiile și răspunderile care revin autorităților administrației publice locale, instituțiilor publice, agenților economici și cetățenilor pentru buna gospodărire a localităților, pentru instaurarea unui climat de ordine și curățenie pe teritoriul acestora.

(2) Asigurarea și păstrarea curățeniei și ordinii pe teritoriul localităților, buna gospodărire a acestora și respectarea normelor de igienă constituie o obligație fundamentală a autorităților administrației publice locale, a instituțiilor publice, agenților economici și a altor persoane juridice, precum și a cetățenilor.

Art.2. – (1) Activitățile edilitar-gospodărești reprezintă ansamblul acțiunilor de utilitate și interes local, desfășurate din inițiativa și sub organizarea autorităților administrației publice locale, prin care se asigură buna gospodărire, păstrarea curățeniei, respectarea normelor de igienă, precum și înfrumusețarea localităților urbane și rurale de pe întreg cuprinsul țării.

(2) Organizarea, derularea și participarea la activitățile edilitar-gospodărești constituie o obligație permanentă a consiliilor locale, a consiliilor județene și a primarilor, a autorităților și instituțiilor publice, a agenților economici, cu sau fără personalitate juridică, precum și a cetățenilor.

Art.3. – Consiliile județene și consiliile locale, precum și primarii, răspund de organizarea, conducerea, îndrumarea, coordonarea și controlul întregii activități de gospodărire și înfrumusețare a localităților, de păstrarea ordinii și curățeniei în orașele și comunele țării.

Art.4. – În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin potrivit prezentei ordonanțe, consiliile județene și consiliile locale, precum și primarii vor adopta și dispune măsurile ce se impun pentru asigurarea participării cetățenilor, a instituțiilor publice și agenților economici, cu sau fără personalitate juridică, la realizarea acțiunilor de înfăptuire și păstrare a curățeniei în interiorul localităților și în afara acestora, la efectuarea la timp a activităților gospodărești.

Art.5. – Autoritățile și instituțiile publice, agenții economici au obligația să efectueze lucrările de întreținere și curățenie a clădirilor aflate în proprietatea sau folosința lor, a anexelor acestora, a incintelor, împrejmirilor, precum și a oricăror alte spații utilizate de acestea.

Art.6. – Cetățenii au obligația să asigure îngrijirea locuințelor aflate în proprietatea sau folosința lor, a anexelor gospodărești, curților, împrejmirilor și să păstreze ordinea și curățenia pe străzi, drumuri, în piețe, parcuri și grădini, în celelalte locuri publice, precum și în mijloacele de transport în comun.

CAPITOLUL II

Obligațiile și răspunderile autorităților administrației publice

Secțiunea 1

Obligațiile și răspunderile consiliilor județene

Art.7. – În aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe, consiliile județene sunt obligate să acorde asistență tehnică, sprijin și îndrumare autorităților administrației publice locale pentru:

- a) luarea măsurilor necesare în vederea protecției sănătății publice;
- b) conservarea și protecția mediului înconjurător;
- c) menținerea în stare corespunzătoare a spațiilor verzi și a locurilor de agrement din jurul localităților și din interiorul acestora; extinderea obiectivelor similare existente, precum și realizarea altora noi;
- d) întocmirea, aprobarea și respectarea documentațiilor de amenajarea teritoriului și urbanism, precum și a normelor privind executarea construcțiilor;
- e) construirea, întreținerea, repararea și modernizarea drumurilor comunale, a străzilor și trotuarelor, a șanțurilor și podețelor;
- f) amenajarea și curățarea cursurilor de apă, a bălților și a malurilor acestora;
- g) înființarea, organizarea și asigurarea bunei funcționării a unor servicii de transport public local de călători, eficiente și nepoluante;

h) înființarea, organizarea și asigurarea bunei funcționări a serviciilor publice de salubritate, precum și pentru efectuarea unor acțiuni de dezinsecție și dezinsecție a localităților;

i) amenajarea unor locuri speciale de depozitare și colectare a gunoaielor și deșeurilor menajere.

(2) Consiliilor județene le revine obligația de a stabili și pune în executare lucrările necesare de modernizare și întreținere a drumurilor județene și a infrastructurii aferente acestora, precum și a altor obiective de interes județean.

Secțiunea a 2-a

Obligațiile și răspunderile consiliilor locale și ale primarilor

Art.8. – Consiliile locale, Consiliul General al municipiului București și consiliile locale ale sectoarelor acestuia, precum și primarii au obligația să asigure:

a) măsurile necesare pentru protecția sănătății publice, cu sprijinul și sub supravegherea organelor de specialitate ale statului;

b) măsuri corespunzătoare pentru conservarea și protecția mediului înconjurător;

c) prevenirea poluării accidentale a mediului înconjurător sau a surselor și cursurilor de apă, prin depozitarea necontrolată a deșeurilor de către agenții economici sau de către cetățeni;

d) realizarea unor sisteme moderne de colectare, depozitare, transport și prelucrare a deșeurilor și gunoaielor; amenajarea unor locuri speciale de depozitare în fiecare localitate;

e) respectarea prevederilor legale și a documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism aprobate, precum și a normelor privind executarea construcțiilor;

f) curățenia străzilor, piețelor și a celorlalte locuri publice, îndepărtarea zăpezii, a gheții de pe străzi și trotuare, colectarea și depozitarea reziduurilor menajere și stradale, sortarea și valorificarea resurselor materiale refofosibile;

g) repararea și întreținerea străzilor, a drumurilor comunale, podurilor, podețelor, curățirea și amenajarea șanțurilor, modernizarea drumurilor existente și realizarea unor drumuri comunale noi ;

h) finalizarea construcțiilor începute;

i) întreținerea în bună stare a construcțiilor existente, repararea și zugrăvirea periodică a acestora;

j) organizarea de acțiuni pentru salubritatea și igienizarea localităților;

k) întreținerea digurilor și a malurilor, a cursurilor de apă, executarea lucrărilor de protecție și întreținere a albiilor, efectuarea altor lucrări de protecție contra inundațiilor, asigurarea scurgerii apelor, asanarea terenurilor insalubre și prevenirea poluării apelor;

l) repararea, întreținerea și modernizarea rețelei de distribuție a apei;

m) canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale;

n) buna organizare și funcționare a transportului în comun, păstrarea curățeniei și aspectului corespunzător al vehiculelor, întărirea ordinii și disciplinei;

o) respectarea strictă a normelor igienico-sanitare în piețele agro-alimentare, în târguri și oboare;

p) amenajarea, potrivit planului urbanistic general, și întreținerea spațiilor verzi, parcurilor, grădinilor publice, a terenurilor de sport și de joacă pentru copii, a celorlalte locuri publice de agrement;

r) păstrarea curățeniei și respectarea normelor igienico-sanitare în cinematografe, teatre, săli de sport, stadioane și în celelalte unități de cultură și sport aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau în administrarea consiliului local;

s) păstrarea, conservarea, repararea și restaurarea, în condițiile legii, a monumentelor de pe teritoriul comunei sau orașului.

CAPITOLUL III

Obligațiile și răspunderile instituțiilor publice, ale agenților economici, ale altor persoane juridice, precum și ale cetățenilor

Secțiunea 1

Obligațiile instituțiilor publice, ale agenților economici și ale celorlalte persoane juridice

Art.9. – Instituțiilor publice, agenților economici și celorlalte persoane juridice le revin următoarele obligații:

a) să întrețină în stare corespunzătoare imobilele în care își desfășoară activitatea, prin efectuarea lucrărilor de reparații, amenajări și a altor lucrări specifice;

b) să asigure repararea, spălarea geamurilor și a vitrinelor, înlocuirea celor sparte, întreținerea firmelor și a fațadelor imobilelor în care își desfășoară activitatea, inclusiv spălarea, curățirea și zugrăvirea periodică a acestora;

c) să asigure curățenia la locurile de depozitare a materialelor în curțile interioare și pe celelalte terenuri pe care le dețin, precum și pe căile de acces;

d) să asigure igiena în imobilele și incintele deținute sub orice formă, prin activități de curățire, dezinsecție și deratizare;

e) să depoziteze corespunzător reziduurile menajere, industriale, agricole, precum și materialele re folosibile;

f) să efectueze și să mențină curățenia trotuarelor, a părții carosabile a străzii sau a drumului, a locurilor de parcare pe care le folosesc și să îndepărteze zăpada și gheața de pe trotuarele din dreptul imobilelor și incintelor în care își desfășoară activitatea, potrivit normelor stabilite de consiliile locale;

g) să respecte măsurile stabilite de consiliile locale și județene pentru asigurarea igienei publice și curățeniei în localități;

h) să asigure curățirea mijloacelor de transport și a utilajelor, la intrarea acestora pe drumurile publice.

Secțiunea a 2-a **Obligațiile cetățenilor**

Art.10. – În aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe, cetățenilor le revin următoarele obligații:

a) întreținerea și curățenia locuințelor pe care le dețin în proprietate sau cu chirie, a anexelor gospodărești, a curților și împrejurimilor acestora;

b) curățirea fațadelor locuințelor și a altor construcții amplasate la frontul străzii, tencuirea și zugrăvirea periodică a acestora potrivit măsurilor stabilite de consiliile locale;

c) finalizarea construcțiilor începute, pe baza autorizațiilor eliberate de primari, în condițiile și termenele stabilite de acestea;

d) repararea și întreținerea instalațiilor aferente imobilelor;

e) menținerea curățeniei pe trotuare, pe partea carosabilă a străzii sau a drumului, pe porțiunea din dreptul gospodăriei și a locurilor de parcare pe care le folosesc;

f) îndepărtarea zăpezii și gheții de pe trotuarele din dreptul imobilelor în care locuiesc sau pe care le folosesc în alte scopuri;

g) păstrarea curățeniei pe arterele de circulație, în piețe, târguri și oboare, în parcuri, locuri de joacă pentru copii și în alte locuri publice;

h) respectarea măsurilor stabilite de consiliile locale și județene pentru asigurarea igienei publice și curățeniei în localități;

i) depozitarea reziduurilor menajere și a gunoaielor numai în locurile special amenajate de autoritățile administrației publice locale;

j) curățirea mijloacelor de transport la intrarea acestora pe drumurile publice.

Art.11. – Asociațiile de proprietari pot prelua, potrivit prevederilor legale, unele din obligațiile ce revin cetățenilor, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe și să răspundă pentru realizarea acestora în fața autorităților administrației publice locale.

CAPITOLUL IV **Alte dispoziții**

Art.12. – (1) Consiliile locale pot stabili ca unele din obiectivele vizând buna gospodărire, întreținere, curățenie și înfrumusețare a localităților să fie realizate, integral sau parțial, prin contribuția directă a cetățenilor.

(2) Obiectivele prevăzute la alin.(1) se stabilesc de consiliile locale, prin hotărâre adoptată cu votul a cel puțin 2/3 din numărul consilierilor în funcție și ele pot consta în:

- a) amenajarea și repararea de străzi și trotuare;
- b) săparea și amenajarea șanțurilor și rigolelor;
- c) realizarea de podețe;
- d) curățirea cursurilor de apă, a lacurilor și bălților, precum și a malurilor acestora;
- e) amenajarea de locuri speciale pentru depozitarea reziduurilor menajere și a gunoaielor;
- f) curățirea și amenajarea locurilor virane;
- g) curățenia în parcuri, amenajarea de alei, inclusiv confecționarea și instalarea de bănci.

Art.13. - Obiectivele stabilite de consiliile locale potrivit art.12 se supun aprobării locuitorilor prin referendum local, organizat în condițiile legii, împreună cu modalitățile de efectuare a contribuției cetățenilor și cu întinderea acestuia.

Art.14. - Pentru finanțarea obiectivelor aprobate prin referendum, consiliile locale pot stabili taxe locale speciale, potrivit reglementărilor legale în vigoare sau, cu acceptul scris al cetățenilor, pot hotărî efectuarea unui număr de zile /muncă, pe care solicitanții le vor executa potrivit programării stabilite de comun acord cu primarul sau cu împuternicitul acestuia.

Art.15. - Prestarea activităților fizice prevăzute la art. 14 se face cu respectarea regimului normal de lucru și a normelor de securitate și igienă a muncii.

Art.16. – (1) Pentru realizarea lucrărilor aprobate prin referendum, în condițiile art. 13, primarul va consulta și instituțiile publice și agenții economici ce își desfășoară activitatea pe teritoriul localității în care urmează să se execute lucrările respective.

(2) Modalitățile de participare a instituțiilor publice și a agenților economici la realizarea lucrărilor aprobate, se stabilesc pe baza negocierilor directe dintre conducătorul acestora și primar, în funcție de specificul activității desfășurate și de cel al obiectivului de realizat.

Art.17.- (1) Sumele stabilite și încasate potrivit prezentei ordonanțe se păstrează în conturi separate și pot fi folosite numai pentru realizarea obiectivelor pentru a căror finanțare au fost încasate.

(2) Sumele și materialele rămase după realizarea obiectivului vor fi folosite numai pentru executarea altor lucrări similare, potrivit hotărârii consiliului local sau, după caz, a consiliului județean.

Art.18. - (1) Detalierea obligațiilor și responsabilităților concrete, care revin instituțiilor publice, agenților economici, celorlalte persoane juridice, precum și cetățenilor, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe, se face prin hotărâri ale consiliului local, la propunerea primarului.

(2) Hotărârile vor fi adoptate în termen de cel mult 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe.

CAPITOLUL V

Sanctiuni

Art.19. - Nesocotirea sau neîndeplinirea obligațiilor și responsabilităților stabilite prin prezenta ordonanță atrag răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz, a persoanelor vinovate și se sancționează potrivit legii.

Art.20. - Constituie contravenție următoarele fapte săvârșite de primar:

a) neelaborarea și nesupunerea spre aprobarea consiliului local, a măsurilor necesare îndeplinirii obligațiilor și responsabilităților prevăzute la art.8 lit.a)-e), h), k), o) și s); refuzul de a aplica măsurile hotărâte de consiliul local în aceste domenii sau nesocotirea acestora, deși au fost stabilite sursele de finanțare, iar fondurile necesare au fost asigurate;

b) neorganizarea acțiunilor de control având ca obiect modul de executare a construcțiilor și de respectare a autorizațiilor de construire, precum și a obligațiilor privitoare la păstrarea curățeniei în piețe, oboare, târguri și celelalte locuri publice, la îndepărtarea zăpezii și gheții de pe trotuare;

c) neluarea măsurilor necesare pentru finalizarea construcțiilor începute;

d) lipsa de preocupare pentru păstrarea, conservarea, repararea și restaurarea monumentelor de orice natură de pe teritoriul comunei sau orașului.

e) neelaborarea și nesupunerea spre aprobarea consiliului local, de către primar, a proiectelor de hotărâri prevăzute la art.18.

Art.21.- Contravențiile prevăzute la art. 20 se sancționează după cum urmează:

a) cu amendă de la 5.000.000 lei, la 10.000.000 lei, contravențiile prevăzute la lit. c) și d);

b) cu amendă de la 10.000.000 lei, la 25.000.000 lei, contravențiile prevăzute la lit. b);

c) cu amendă de la 25.000.000 lei, la 35.000.000 lei, contravențiile prevăzute la lit. a) și e).

Art.22.- Amenzile prevăzute la art.21. se aplică primarului și sunt suportate de acesta.

Art.23.- Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se face de către prefect sau de către persoanele împuternicite de acesta prin ordin, de către persoanele împuternicite de ministrul administrației publice, precum și de persoanele împuternicite de ministrul apelor, și protecției mediului.

Art.24. - Consiliile locale și consiliile județene vor stabili, prin hotărâri adoptate în condițiile Legii administrației publice locale, nr.215/2001 și Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, faptele săvârșite de instituțiile publice, agenții economici, alte persoane juridice, precum și de cetățeni,

care constituie contravenții în domeniul bunei gospodării a localităților urbane și rurale și sancțiunile ce se pot aplica pentru acestea.

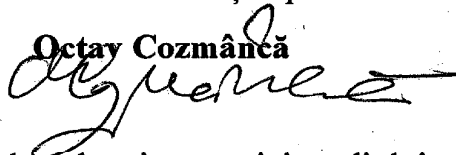
Art.25. Prezenta ordonanță intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Contrasemnează:

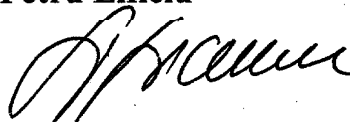
Ministrul administrației publice

Octav Cozmâncă

Ministrul apelor și protecției mediului

Petru Lificiu

București, 30 ianuarie 2002

Nr. 21